

Abstrakt

Zkoumání ideologické podstaty islamistických hnutí může do jisté míry ozřejmit ideologické motivace jejich členů a vysvětlit, proč hodlají svůj často mladý život zasvětit nenávisti a boji se svým domnělým nepřítelem. Radikální teroristická organizace Islámský stát (v práci používáme alternativní označení Daesh) představuje v současné době nejviditelnější podobu islámského radikalismu a její ideologická východiska jsou i hlavním předmětem našeho bádání.

Při analýze komplexní ideologie Daesh se práce zaměřuje na její specifickou součást v podobě artikulovaného boje se Západem a nenávistnou kritiku západní společnosti. Úvodní hypotéza, která je následně empiricky ověřována, se opírá o předpoklad existence historických kořenů této ideologie v podobě salafistického džihádismu a wahhábistické teologické doktríny. S využitím postmoderních teoretických přístupů společně s aplikací Foucaultovy genealogické metody provádí naše práce historické bádání podepřené prvky kritické diskurzivní analýzy, aby objasnila kořeny a formování protizápadního diskurzu, jenž je tak zřetelným způsobem využíván právě v ideologii Daesh.

Pokoušíme se stopovat tvorbu diskurzivní strategie napříč dějinami islámského myšlení a identifikujeme jak klíčové historické události, tak jejich reflexi v podobě salafismu či wahhábismu, které přispěly ke konstrukci obrazu Západu v ideologii islámského fundamentalismu. Docházíme k závěru, že protizápadní diskurz používaný Daesh má hluboké kořeny v ortodoxní islámské teologii, kterou dále formovala koloniální nadvláda evropských mocností v regionu v Blízkého východu stejně jako dějinné zvraty první poloviny 20. století.